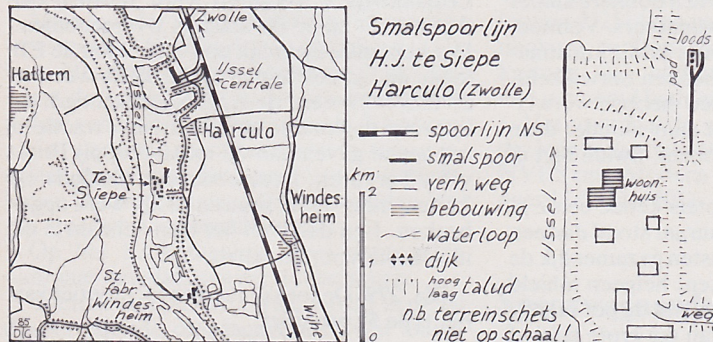

Het particulier spoorbedrijfje van H.J. te Siepe te Harculo

Tekening: D. H. ten Grotenhuis

Veel spoorwegliefhebbers hebben een modelbaan op zolder, anderen bevredigen hun verlangen om actief „spoortje te spelen” door medewerker of -ster te worden bij een museumbedrijf, maar een eigen smalspoorbedrijfje mag toch in deze tijd wel uniek worden genoemd.

Ik zeg uitdrukkelijk in deze tijd, want vroeger kwam het vaker voor dat een landeigenaar een tuinspoorweg liet aanleggen, ten dele voor terreinonderhoud, ten dele voor plezierritten.

Het privé spoorbedrijfje dat ik in dit artikelje aan U wil voorstellen, ligt in de buurtschap Harculo, in de uiterwaarden bij Zwolle, onder de rook van de IJsselcentrale. Het lijntje is eigendom van de familie Te Siepe.

In 1959 liet de familie Te Siepe een huis bouwen direct aan de IJssel, op de plaats waar een oude steenfabriek stond. Deze fabriek was in de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd en na die tijd verder in verval geraakt.

Tien jaar geleden kocht de heer Te Siepe via „Estel-IVB” in Zwolle een smalspoorlocomotief, zes kipkarren en enige honderden meters spoor. Het materieel was afkomstig van de vlakbij gelegen steenfabriek „N.V. Waalsteenfabriek Windesheim”, die in die tijd overschakelde van smalspoor naar vrachtauto. Inmiddels is ook deze fabriek gesloten.

Het locomotiefje van de familie Te Siepe is een diesellocomotiefje van DIEMA van het type DS 28, een type dat erg veel voorkwam bij steenfabrieken. Het motorvermogen is 20 kW. De locomotief is ongeveer in 1955 gebouwd. Precieze gegevens ontbreken, omdat de fabrieksplaten niet meer aanwezig zijn. De oorspronkelijk groene kleur is vervangen door een combinatie van zwart en rood.

De heer Te Siepe heeft het spoorbedrijfje gekocht voor zijn oudste zoon, die er in de weekeinden mee rijdt.

bedrijf: H. J. te Siepe; Harculo (bij Zwolle)

spoorwijdte: 700 mm traject: 250 m

exploitatie: tuinspoorweg voor eigen genoegen, zaterdag en zondag in gebruik.

locomotieven:

fabrikaat	nummer	type	bouwjaar	opmerkingen
DIEMA	?	DS 28	± 1955	ex Waalsteenfabriek Windesheim

Met het aanwezige spoor is een kaarsrechte lijn aangelegd van ongeveer 250 m lengte. Het lijntje begint in een zeer simpel loodsje zonder deur en eindigt op een verhoogde oprit van dwarsliggers. Deze oprit is gemaakt om de locomotief bij hoog water in veiligheid te brengen. Desondanks krijgt het locomotiefje bij zeer hoge waterstanden nog natte voeten, getuige een foto uit het voorjaar van 1983, die ik van de familie kreeg.

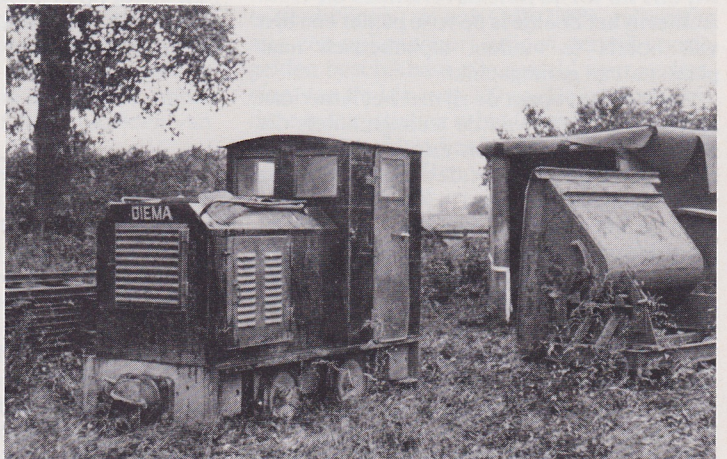
Bij de loods is een wissel met zijspoor, waarop de kipkarren staan.

Het lijntje ligt in een weiland, waar de rails onzichtbaar liggen in het hoge gras. Dit weiland behoorde oorspronkelijk bij het huis, maar is inmiddels eigendom van Staatsbosbeheer.

Staatsbosbeheer heeft echter geen enkel bezwaar tegen dit treinverkeer op zijn grond.

Ook de paarden in het weiland lijken weinig bezwaar te hebben tegen het spoorgebeuren. Zij kijken tenminste niet op, als het locomotiefje komt langspuffen en zij weten precies de onder het gras verborgen sporen te ontwijken.

's Zondags trekt het treintje nog wel wat bekijks vanaf de dijk.

De locomotief voor de loods, met rechts een van de kipkarren; 13 juni 1985. Hoewel de foto anders doet vermoeden, staat het materieel echt op de rails. Foto H. Sluijters

Hoewel er zes kipkarren aanwezig zijn, wordt er nooit meer dan één lorrie aangekoppeld, omdat anders de trein te snel zou ontsporen.

Het is moeilijk aan te geven onder welke categorie van smalspoorwegen het spoorbedrijf van de familie Te Siepe moet worden gerekend. Het is geen echte tuinspoorweg voor terreinonderhoud, omdat het smalspoor hier geen echte vervoersfunctie heeft. Het is ook geen museumlijn, omdat ten eerste niet het behoud van historisch materieel hoofddoelstelling is en ten tweede, omdat het lijntje niet is opgesteld voor publiek. In deze twee opzichten verschilt het dus van bijvoorbeeld de ponytram van de heer Montenberg. Het is eigenlijk gewoon een leuk klein treintje om zichzelf wille.

Omdat het treintje een pure privé-aangelegenheid is, is het niet de bedoeling dat liefhebbers nu in groten getale het terrein van de familie Te Siepe gaan bezoeken. Dat hoeft ook niet, want het treintje is vanaf de dijk goed te zien.

Rest mij de familie Te Siepe te bedanken voor de gegevens voor dit artikel.

H. Sluijters